

tinget tidligere har antaget som et vigtigt Led i, hvad man kalder de socialreformatoriske Bestræbelser, et Supplement, endogsaa et meget vigtigt Supplement, til de Love, som ere fremkomne om Sygekasser og Alderdomsforsørgelser. Vi vare af den Opfattelse, at det var den mest praktiske Vej at gaa og bestyrkedes deri ved Hensyn til, at man ogsaa andetsteds var gaaet den Vej at tage for sig denne mere begrænsede Del af Emnet, som uden Tvivl havde en Særstilling. Denne Erfaring fra andre Lande, hvor de samme Spørgsmaal ere oppe, har ogsaa senere bekræftet sig efter forrige Samling, idet der i England er blevet vedtaget et Lovforslag, der i de væsentligste Punkter er overensstemmende med det her foreliggende. Der er ogsaa gjort den praktiske Betragtning gældende, at skulde der danne sig en Opinion, skulde der blandt Lovgivningsmagtens Faktorer blive Enighed om at tage Sagen op paa et videre Grundlag, vil dette Lovforslags Vedtagelse ikke kunne være nogen Hindring derfor, og Rigtigheden heraf maa jeg fastholde lige over for en Bemærkning, som er bleven gjort, den nemlig, at Lovforslagets Vedtagelse skulde virkelig være en Hindring for en senere Optagelse af Spørgsmaalet paa et videre Grundlag; men der maa vist her være tænkt paa forskellige Ting. Hvad vi have ment, er, at den materielle Hindring for et større Omraade for Arbejdsforsikringer mod Ulykkestilfælde vil dette Lovforslag aldrig være, fordi det ikke skaber finansielle Institutioner, der maa kræve en Menneskealder eller mere til Afvikling; det kan vige Pladsen, saa snart man bliver enig om andre Institutioner og andre Ordninger paa et videre Grundlag. Der maa formodentlig i denne Indvendning være tænkt paa, at dette Lovforslags Vedtagelse vil være en moralsk Hindring, saaledes at man maa opgive enhver Tanke om videre Foranstaltninger. Men det, om man overhovedet vil indlade sig paa videre Skridt i denne Henseende, kommer ikke til at bero paa, om dette Lovforslag bliver vedtaget. Det kommer til at bero paa, hvad den almindelige Opfattelse uden for og inden for Lovgivningsmagtens Faktorer med Styrke gør gældende. Kommer det Tidspunkt, hvor man siger: Vi maa have Sagen udført i videre Omfang, saa vil dette Lovforslags Vedtagelse ingen Hindring blive, og varer det længe, kan dette Lovforslag virke, indtil det Tidspunkt kommer. Det vil ikke kunne blive nogen virkelig Hindring for at optage dette Spørgsmaal

paa ny. — Dette ere de praktiske Hensyn, der have bestemt Udvalgets Flertal, uanset hvilken Opfattelse man havde om Sagen i sin store Almenhed, til at erkende Rigtigheden af at tage denne begrænsede Del af Arbejdet i visse Virksomheder op til Lovgivning. Vi have principielt maattet erkende, at der virkelig her foreligger en Særstilling med Hensyn til disse Arbejder og Virksomheder, som paa Grund af deres Beskaffenhed eller deres Driftsmidlers Beskaffenhed indeholde en ejendommelig Fare for Arbejderne. For saadanne Tilfælde maa der siges at være en naturlig Forpligtelse for begge Parter, Arbejdsgivere og Arbejdere, til at udvise den yderste Forsigtighed med Hensyn til Driften og Driftsmidlerne for, at undgaa Ulykker. Som en naturlig Konsekvens deraf følger efter vor Opfattelse, at dersom der saa ikke desto mindre indtræder Ulykker som Følge af Driften eller Driftsmidlerne, trods udvist Forsigtighed, maa Arbejdsgivere og Arbejdere dele Risikoen derved, hvilket vil være et Middel til at fremkalde den gensidige store Forsigtighed, der udkræves. Og det er tillige den naturlige Konsekvens af, at de frit ere gaaede ind paa at virke i en farlig Virksomhed.

Paa denne Grundtanke er Lovforslaget bygget, og den har Udvalget principielt ment at burde tiltræde. Deraf følger ganske naturligt, hvad der er blevet bebreydet Lovforslaget, at Landbruget er blevet holdt uden for, naar det ikke anvender de Driftsmidler, som ere farlige. Thi, naar det ikke anvender de i en af Paragrafferne som farlige omtalte Driftsmidler, saa kommer det ikke ind under Loven, fordi dets Virksomhed som saadan ikke er farlig. Skal der dog skaffes en Forsikring for Arbejderne, maa det da være paa et andet Grundlag end det, der her benyttes. Saa maa det være paa et lignende Grundlag, som Regeringsforslagets i dets tidligere Vedtagelse, idet det gik ud paa at lægge Byrden over paa Samfundet, enten mindre Samfund eller større, hvortil der i og for sig ingen Grund er her, hvor man kan sige, at Forpligtelsen hviler dels paa Arbejdsgiverne, dels paa Arbejderne. — Det er ogsaa en naturlig Konsekvens heraf, at vi ikke kunne erkende, at der i og for sig bliver lagt nogen utaaelig Byrde paa den farlige Industri. Det er blevet paaberaabt mod Forslaget, at det sætter Industrien i en vanskelig Stilling i den indbyrdes Konkurrence over for Udlandet. Men i denne Henseende se vi netop en Fordel i, at medens de humane fornuftige Arbejdsgivere,